

Dombóvár Város Önkormányzata Képviselőtestületének

../2015. (.....) önkormányzati rendelete

Dombóvár város helyi jelentőségű természeti területeinek és értékeinek védelméről

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 24. § (1) bekezdésének b) pontjában, valamint a 36. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság véleményének kikérésével a következőket rendeli el:

I. FEJEZET ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A rendelet célja

1. §

- a) a természeti területek és értékek, tájak, valamint azok természeti rendszereinek, biológiai sokféleségének általános védelme, megismerésének és fenntartható használatának elősegítése, továbbá a település lakosságának egészséges, esztétikus természeti-táji környezet iránti igényének kielégítése;
- b) azoknak a természeti területeknek és értékeknek helyi védelem alá helyezése, amelyeknek – tudományos, kultúrtörténeti, esztétikai, oktatási-nevelési jelentőségük és/vagy egyéb közérdek miatt – egész város számára jelentősége van;
- c) a védett természeti területek és értékek károsodásának megelőzése, elhárítása, a bekövetkezett károsodás csökkentése vagy megszüntetése;
- d) a védett természeti területeknek és értékeknek a jelen és a jövő nemzedék számára történő megőrzése, azok szükség szerinti helyreállítása, fenntartása, fejlődésük biztosítása.

2. A rendelet hatálya

2. §

- (1) A rendelet hatálya kiterjed a Dombóvár Város Önkormányzata által helyi védetté nyilvánított természeti értékekre és területekre.
- (2) A természetvédelemmel összefüggő e rendeletben nem szabályozott kérdésekre, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) rendelkezéseit kell alkalmazni.
- (3) A rendelet hatálya nem érinti a jövőben esetlegesen országos szintű természetvédelmi oltalom alá kerülő természeti területeket és értékeket.

3. Alapfogalmak

3. §

E rendelet alkalmazásában:

- a) védett természeti terület: e rendelet által védetté nyilvánított földterület;
- b) védett természeti érték: védett természeti területen előforduló, értékes egyedi objektum, képződmény, életközösség, növény- és állatfaj egyede, valamint e rendelet által védetté nyilvánított faegyed, fasor;
- c) fenntartható használat vagy hasznosítás: a természeti értékek olyan módon és ütemben történő használata, amely nem haladja meg megújuló képességüket, nem vezet a természeti értékek és a biológiai sokféleség csökkenéséhez, ezzel fenntartva a jelen és jövő generációk életlehetőségeit;
- d) természetkímélő gazdálkodás: olyan, a fenntartható használat részét képező eljárás, módszer, gazdálkodási mód, technológia vagy más, a természettel kapcsolatos magatartás, amely csak olyan mértékben befolyásolja a természeti értékeket, területeket, a biológiai sokféleséget, hogy természetes vagy természetközeli állapotuk fennmaradjon;
- e) természetes állapot: az az élőhely, táj, életközösség, melynek keletkezésében az ember egyáltalán nem, vagy – helyreállításuk kivételével – alig meghatározó módon játszott szerepet, ezért a benne végbemenő folyamatokat többségében az önszabályozás jellemzi;
- f) természetközeli állapot: az az élőhely, táj, életközösség, amelynek kialakulására az ember csekély mértékben hatott (természeteshez hasonlító körülményeket teremtve), de a benne lejátszódó folyamatokat többségükben az önszabályozás jellemzi, de közvetlen emberi beavatkozás nélkül is fennmaradnak.

4. Alapelvek

4. §

- (1) Minden természetes és jogi személy, valamint más szervezet kötelessége a természeti területek és értékek védelme. Ennek érdekében a tőlük elvárható mértékben kötelesek közreműködni a veszélyhelyzetek és károsodások megelőzésében, a károk enyhítésében, következményeik megszüntetésében, a károsodás előtti állapot helyreállításában.
- (2) A természeti területek és értékek csak olyan mértékben vehetők igénybe, hasznosíthatók, hogy a működésük szempontjából alapvető természeti rendszerek és azok folyamatainak működőképessége fennmaradjon, továbbá a biológiai sokféleség fenntartható legyen.
- (3) A természet védelméhez fűződő érdekeket a tervezés, szabályozás, továbbá a gazdasági, terület- és településfejlesztési, illetőleg rendezési döntések, valamint a hatósági intézkedések során figyelembe kell venni.

II. FEJEZET VÉDETT TERMÉSZETI TERÜLETEK ÉS ÉRTÉKEK

5. A helyi jelentőségű természeti területek és értékek

5. §

(1) A Képviselő-testület helyi védett természeti területté nyilvánítja:

1. a Szigeterdőt, **„Szigeterdő természetvédelmi terület”** elnevezéssel,
2. a Gólyavárat, **„Gólyavár természetvédelmi terület”** elnevezéssel,
3. a Kis-Konda-patak völgyét, **„Kis-Konda-patak völgye természetvédelmi terület”** elnevezéssel,
4. a Bontovai-horgásztavat, **„Bontovai-tó természetvédelmi terület”** elnevezéssel,
5. a Nyerges-erdőt és Nyergesi-horgásztavat, **„Nyerges-erdő és -horgásztó természetvédelmi terület”** elnevezéssel,
6. a Dosztányi-berek és a Szőlőhegyi-rét területét, **„Dombóvári „tűzlepkés-rétek” természetvédelmi terület”** elnevezéssel,
7. a tüskei tölgyes maradványerdőt, **„Tüskei tölgyes maradványerdő természetvédelmi terület”** elnevezéssel,
8. a Gunaras parkerdőt **„Gunarasi parkerdő természetvédelmi terület”** elnevezéssel,
9. a Béka-tói mocsarat és égerest, **„Béka-tói mocsár és égeres természetvédelmi terület”** elnevezéssel;
10. a Banya-völgyi tölgyest, **„Banya-völgyi tölgyes természetvédelmi terület”** elnevezéssel;
11. a Mágocsi úti tölgyest, **„Mágocsi úti tölgyes természetvédelmi terület”** elnevezéssel;
12. a Bontovai erdőt, **„Bontovai erdő természetvédelmi terület”** elnevezéssel;
13. az egykori Mászlonyi kastély parkját, **„Mászlonyi kastélypark természetvédelmi terület”** elnevezéssel;
14. a Gunarasi agyagbánya partifecske költőtelepét, **„Gunarasi partifecske költőtelep természetvédelmi terület”** elnevezéssel.

(2) A Képviselő-testület helyi védett természeti értékévé nyilvánítja:

1. az Újdombóvári vadgesztenye fasort, **„Újdombóvári vadgesztenye fasor”** elnevezéssel,
2. a Hunyadi tér Ny-i oldalának platán és juhar fasorát, a tér K-i oldalának vegyes fasorát, valamint a téren álló, fasort nem alkotó összes juhar, platán, japánakác, hárs, vadgesztenye és kőris, **„Hunyadi téri fák, fasorok”** elnevezéssel, kivéve a 781/2. hrsz.-ú ingatlanon található faegyedeket;
3. az Arany János téri hársak, kőrisek, juharok és vadgesztenyék egyedeit, **„Arany János téri fák”**, elnevezéssel;

4. az Ady Endre utcai vadgesztenye fasort, **„Ady Endre utcai vadgesztenye fasor”** elnevezéssel;
  5. a Horvay János utcai gömbkőrös fasort, **„Horvay János utcai gömbkőrös fasor”** elnevezéssel;
  6. a Fő utcai juhar fasotr, **„Fő utcai juhar fasor”** elnevezéssel;
  7. a Bajcsy-Zsilinszky utca 24. szám melletti platánfát, **„Dóry platán”**, elnevezéssel;
  8. a Szabadság utca 4. szám udvarán álló platánfát, **„Szabadság utcai borostyános platán”** elnevezéssel;
  9. a Szabadság utca 6. szám udvarán álló platánfát, **„Szabadság utcai többtörzsű platán”** elnevezéssel;
  10. a Szabadság utca 8. szám udvarán álló platánfát, **„Szabadság utcai „Pinokkió” platán”**, elnevezéssel;
  11. a Szabadság utca 16. szám hátsó kertjében álló platán, hárs és fekete dió egyedeket, **„Helytörténeti Múzeum kertjének idős fái”** elnevezéssel;
  12. az Erzsébet utcai Szent Flórián-szobor mellett álló vadgesztenyefákat, **„Szent Flórián-szobor vadgesztenyefái”** elnevezéssel;
  13. a Teleki utca 8-10. szám között álló fehér nyárfát, **„Teleki utcai fehér nyár”** elnevezéssel.
  14. a Spar üzletközpont előtti teresedésen álló vadgesztenyéket és platánokat, **„Hunyadi téri Spar udvar facsoportja”** elnevezéssel;
  15. az Árpád utcai gömbkőrös fasort, **„Árpád utcai gömbkőrös fasor”** elnevezéssel;
  16. az Erzsébet utca 29. szám udvarán álló vadgesztenyét, **„Erzsébet utcai óvodakerti vadgesztenye”** elnevezéssel;
  17. a Hóvirág utcában lévő mocsárciprust, **„Hóvirág utcai mocsárciprus”** elnevezéssel;
  18. a Hunyadi téren, a Tinódi Lantos Sebestyén szobor mellett álló oszlopos gyertyánt, **„Hunyadi téri Tinódi szobor melletti oszlopos gyertyán”** elnevezéssel.
- (3) A védett természeti területek és értékek természetvédelmi jelentőségének indoklását jelen rendelet *1. melléklete* tartalmazza.
- (4) A Képviselő-testület Dombóvár város helyi természeti jelképeinek nyilvánítja a következőket:
1. jelképnövény: fehér madársisak
  2. jelképállat: havasi tűzlepke.

III. FEJEZET

A VÉDETT TERMÉSZETI TERÜLETEKRE ÉS ÉRTÉKEKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

6. A védett természeti területek és értékek jelölése

6. §

- (1) A védett természeti területek főbb belépési pontjainál a védelmet jelölő táblákat kell elhelyezni, amely tartalmazza
- a) a terület jelen rendelet II. fejezetében meghatározott megnevezését,
  - b) a védetté nyilvánítás évét, valamint
  - c) a védetté nyilvánító hatóság (Dombóvár Város Önkormányzata) megnevezését.
- (2) A védett természeti terület mellett védelmet jelölő táblákat kell elhelyezni, amely tartalmazza
- a) a terület jelen rendelet II. fejezetében meghatározott megnevezését,
  - b) a „Helyi védett természeti terület” jelölést,
  - c) a védetté nyilvánítás évét, valamint
  - d) a védetté nyilvánító hatóság (Dombóvár Város Önkormányzata) megnevezését.
- (3) A védett természeti érték mellett védelmet jelölő táblákat kell elhelyezni, amely tartalmazza
- a) a terület jelen rendelet II. fejezetében meghatározott megnevezését,
  - b) a „Helyi védett természeti érték” jelölést,
  - c) a védetté nyilvánítás évét, valamint
  - d) a védetté nyilvánító hatóság (Dombóvár Város Önkormányzata) megnevezését.
- (4) A táblák elhelyezéséről, a megrongálódott táblák javításáról, valamint a hiányzó táblák cseréjéről az önkormányzat gondoskodik.

7. Az önkormányzat természetvédelmi feladatai

7. §

- (1) A védett természeti területek és értékek kezeléséről, természeti állapotának fejlesztéséről a védetté nyilvánító önkormányzat köteles gondoskodni.
- (2) A kezelési feladatok meghatározására az önkormányzat a jogszabályi előírásoknak megfelelő természetvédelmi kezelési tervet készített.
- (3) A természetvédelmi kezelési tervet szükség szerint, de legalább tízévenként felül kell vizsgálni, és amennyiben indokolt, módosítani kell.

- (4) A természetvédelmi kezelési tervben meghatározásra került feladatokat meg kell valósítani.
- (5) A természetvédelmi kezelési terv elkészültéig a kezelési munkálatokat jelen rendelet 2. mellékletében meghatározott irányelvek alapján kell folytatni.

8. §

- (1) A védett természeti területek és értékek őrzéséről a védetté nyilvánító önkormányzat köteles gondoskodni.
- (2) Az önkormányzat képviselő-testülete természetvédelmi tevékenységének ellátásához 1 fő természetőrt bíz meg a munkafeladatokkal.
- (3) A védett természeti területek és értékek állapotát a természetőrnek rendszeresen ellenőrizni kell.

9. §

- (1) Az ismeretterjesztés, oktatás, tudományos kutatás és a turizmus részeként a védett természeti területek és értékek látogatásának lehetőségét a bemutatásra alkalmas területeken és a védettség érdekeivel összhangban biztosítani kell. Ennek érdekében törekedni kell természetvédelmi bemutatóhelyek kialakítására.
- (2) A védett természeti területekről és értékekről nyilvántartást kell vezetni.
- (3) A város lakosságát tájékoztatni kell a jelen rendelet által védetté nyilvánított területek és értékek védettségének tényéről és a rendelet ezen területekre vonatkozó előírásairól.

8. A lakosság részvétele a természet védelmében

10. §

- (1) A védelemben részesülő természeti területek és értékek megóvása a város minden polgárának és a városban működő minden szervezetnek kötelessége.
- (2) Az alábbi természetvédelmi területekre csak önkormányzati engedéllyel hajthatnak be gépjárművekkel, lassú járművekkel, mezőgazdasági vontatóval, segédmotor-kerékpárral, állati erővel vont járművel, valamint lóval:
- Gunarasi parkerdő területe
  - Horgásztanyáktól a nádas nyugati végéig terjedő terület
  - Gólyavár területe
  - Szigeterdő területe
  - Bontovai-tó töltése
  - Tüskei tölgyes maradványerdő területe.

11. §

- (1) A természeti területek és értékek jogellenes károsítása, veszélyeztetése esetén a természet védelme érdekében a természetvédelmi célú társadalmi szervezetek jogosultak fellépni, és
- az önkormányzattól a megfelelő és hatáskörükbe tartozó intézkedés megtételét kérni, vagy
  - a védett természeti terület vagy érték károsítója, veszélyeztetője ellen pert indítani.

(2) A (1) bekezdés b) pontja szerinti perben a felperes kérheti a bíróságot, hogy a veszélyeztetőt, károsítót

a) tiltsa el a jogsértő magatartástól;

b) kötelezze a kár megelőzéséhez szükséges intézkedések megtételére.

12. §

(1) Az önkormányzat természetvédelmi tevékenységét polgári természetőrök segíthetik.

(2) A polgári természetőr az igazolványában meghatározott területen jogosult

a) védett természeti területekre belépni;

b) szolgálati jelvényt és igazolványt használni;

c) természeti értéket veszélyeztető vagy károsító cselekményt elkövető személyt figyelmeztetni a jogellenességre, illetve annak jogkövetkezményeire, valamint távozásra felszólítani;

d) a védett természeti területekről, értékekről, ezekkel kapcsolatos engedélyköteles tevékenységekről tájékoztatást adni.

9. A védett természeti területeken folyó gazdálkodás

13. §

(1) A védett természeti területeken természetkímélő gazdálkodás folytatható, a 2. mellékletben, valamint a természetvédelmi kezelési tervben meghatározott módon.

(2) Ha a védelem érdekei megkövetelik, a természetvédelmi hatóság elrendelheti a gazdasági tevékenység korlátozását.

10. Gazdasági és pénzügyi jogi előírások

14. §

(1) A helyi-területi feladatok ellátására az önkormányzat környezetvédelmi alapjában, természetvédelmi célokat szolgáló részt hoz létre.

(2) Az önkormányzat minden évben saját költségvetése terhére – a pályázati források figyelembevételével – gondoskodik

a) a Dombóvár Város Természetvédelmi Alaptervében meghatározott programok és feladatok végrehajtásáról,

b) a védett természeti területek és értékek természetvédelmi kezeléséről, valamint

c) a védett természeti területek és értékek bemutatásáról.

(3) A védett természeti területek és értékek nevének, jelképeinek, valamint Dombóvár Város természetvédelmi jelképeinek nyereségérdekelt tevékenységekben való felhasználásáért – a jogosult és a felhasználó közötti polgári jogi szerződésben meghatározottak szerint – a felhasználó díjat köteles fizetni.

IV. FEJEZET ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

11. A helyi jelentőségű természeti területek és értékek védettségének feloldása

15. §

- (1) A Képviselő-testület
- a) a Gunarasi tölgyes maradványerdő természeti terület és a
  - b) a Gunarasi úti szelídgesztenyés természeti terület
- helyi védettségét jelen rendelet hatályba lépésnek napján feloldja.
- (2) Az (1) bekezdés a) és b) pontjában foglalt területek helyi védettsége feloldásának indokait jelen rendelet 3. melléklete tartalmazza.

12. Hatályba lépés

16. §

Ez a rendelet a kihirdetéstől számított 15. napon lép hatályba.

17. §

Jelen rendelet hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti a Dombóvár helyi jelentőségű természeti értékeinek védelméről szóló 10/2004. (IV. 19.) önkormányzati rendelet, valamint az azt módosító 53/2004.(VIII.31.), 35/2005.(V.2.), 11/2007.(II.22.), 44/2007.(XII.19.), 5/2008.(I.30.) önkormányzati rendeletek.

Szabó Loránd
polgármester

dr.Letenyei Róbert
jegyző

1. melléklet a ___/2015. (____.____) önkormányzati rendelethez

A védett természeti területek legfontosabb adatai és természetvédelmi jelentősége

1. Szigeterdő

Védetté nyilvánítás éve (jogszába száma): 1976 (43.051/1976)

Terület: 4,8 ha

Helyrajzi szám: 1882/3

GPS: N 46° 21,929' E 18° 8,106' (súlyponti koordináta)

Tulajdoni helyzet: önkormányzati tulajdon

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A Szigeterdő a környéken nagyobb részt kiirtott síkvidéki tölgyes-juharos-körises növénytársulás természetközeli állapotú maradványfoltja. Az idős (70-150 éves) kocsányos tölgyekből (*Quercus robur*), mezei juharokból (*Acer campestre*) és magas körisekből (*Fraxinus excelsior*) álló erdő rész számos növény- és állatfaj számára biztosít élőhelyet. Madárfaunája igen gazdag: a rendszeresen költő fajok száma 18, az alkalmi költőké 13, a megfigyelt téli vendégek száma 9. Köztük több ritka, védett madárfaj is előfordul, mint például az erdei fülesbagoly (*Asio otus*), a macskabagoly (*Strix aluco*) és a füles kuvik (*Otus scops*). Táplálkozóként és őszi-téli madárvendégként olyan ritka madárfajokkal találkozhatunk, mint például a csonttollú (*Bombycilla garrulus*), a süvöltő (*Pyrrhula pyrrhula*), a léprigó (*Turdus viscivorus*), a kis és a kormos légykapó (*Ficedula parva* és *F. hypoleuca*), a kerti geze (*Hippolais icterina*), a búbos banka (*Upupa epops*), a berki tücsökmadár (*Locustella fluviatilis*), a zöld küllő (*Picus viridis*) és a fekete harkály (*Dryocopus martius*). Ritka, védett emlősök is előfordulnak, mint például a mókus (*Sciurus vulgaris*) és a keleti sün (*Erinaceus concolor*).

A természetközeli erdőrészt mellett a későbbiekben egy angolkertet alakítottak ki. A parkban díszcserjék (magyal – *Ilex aquifolium*, hóbogyó – *Symphoricarpus orbiculatus*, hibiszkusz – *Hybiscus syriacus*, fagyal – *Ligustrum vulgare*), örökzöld és lombhullató díszfák (pl. tiszafa – *Taxus baccata*, japánakác – *Sophora japonica*, páfrányfenyő – *Ginkgo biloba*, liliumfa – *Magnolia kobus*, tulipánfa – *Liriodendron tulipifera*) egyaránt előfordulnak.

A Szigeterdő DNy-i szélén álló vár és lakótorony a XIII. században épült. A fa- és téglaeépítményeket árok és földsánc övezte. Az erődítmény a XVI. században pusztult el egy tűzvész során. Az 1990-es években végzett ásatások során egy 10 x 10 m alapterületű, 2,5 m falvastagságú, téglából készült lakótorony alapjait tárták fel. A torony építéséhez szükséges téglát helyben égették ki. A téglaegető maradványait szintén megtalálták. A kiemelkedően valószínűleg már a vár építését megelőzően, a X-XI. században megtelepedett az ember, amire a feltárások során talált földbe mélyített ház és hulladékgyödrök utalnak. A vár és környéke országos jelentőségű régészeti lelőhely.

A parkban kapott helyett Horvay János 1848-as első független magyar kormányt ábrázoló szoborcsoportja, amely 1951-ig a Parlament előtti téren állt. A politikai okokból eltávolított szobrokat 1972-73-ban állították fel Dombóváron. A szoborcsoport és a vár országosan védett műemlék.

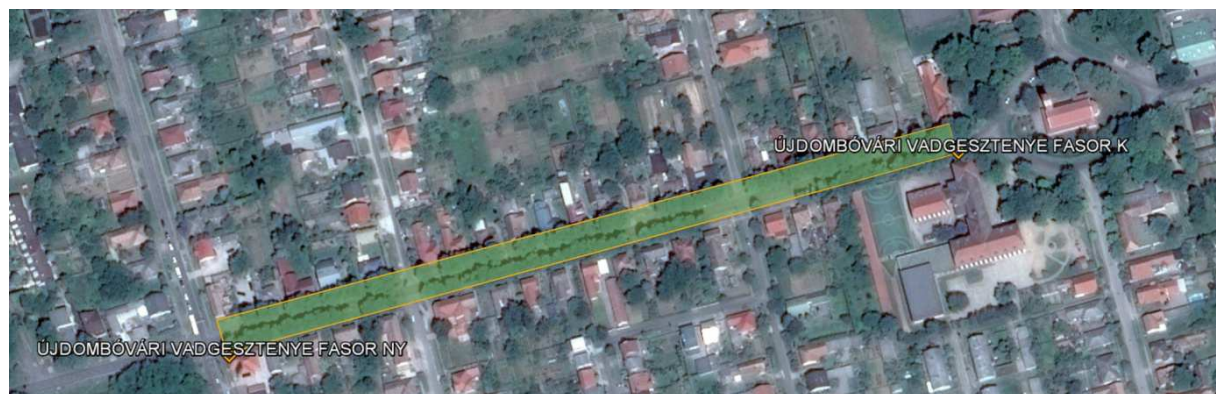
A park a Kapos-völgy egyik terasz-szigetén helyezkedik el, amely egy korábban nagyobb kiterjedésű terasz felszabdálódásával keletkezett. A város területén, illetve a Kapos jelenlegi árterén több teraszsziget is található. Ezek közül a szigeterdei a legnagyobb méretű és legkevésbé erodálódott, így típusossága következtében helyi szintű felszínalaktani értéket jelent.

2. Újdombóvári vadgesztenye fasor

Védetté nyilvánítás éve (jogszabály száma): 1976 (43.050/1976)

Helyrajzi szám: 3368

GPS: N 46° 23,000' - E 18° 9,038' (K-i végpont), N 46° 22,934' - E 18° 8,696' (Ny-i végpont)

Tulajdoni helyzet: önkormányzati tulajdon

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A vadgesztenye (*Aesculus hippocastanum*) fasor az újdombóvári Fő út római katolikus templomig tartó szakaszát szegélyezi mindkét oldalon, mintegy fél kilométer hosszúságban. Az állomány kora 80-90 év. Az összesen 114 db egyed jellemző magassága 10-12 m, törzsátmérőjük 50-70 cm, lombkorona-átmérőjük 6-8 m. Az utóbbi évtizedekben országsszerte jelentősen csökkent a városi ártalmakat nehezen viselő, lassú növekedésű vadgesztenyéből álló fasorok száma.

3. Gólyavár

Védetté nyilvánítás éve (jogszabály száma): ismeretlen

Terület: 4 ha

Helyrajzi szám: 0350, 0352, 0353/1

GPS: N 46° 21,836' - E 18° 7,354' (súlyponti koordináta)

Tulajdoni helyzet: önkormányzati tulajdon

Természet- és műemlékvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A Kapos-völgy egyik terasz-szigetén valószínűleg a tatárjárás után épült a vár. Első ismert írásos emléke az Árpád-ház kihalását követő időkből származik, ekkor a Vencel-párti Henrik bán szerezte meg. Károly Róbert hatalmának megszilárdítása után az egykori királyi javakat visszavette és a vár 1326-ban csere útján a Csák nemzetség birtokába került. Az új birtokos család a helynév alapján Dombainak nevezte magát. Dombay János halála után felesége, Werbőczy Örzse révén a vár Werbőczy Imre birtokába került. A várban tartózkodott 1537-ben Tinódi Lantos Sebestyén, itt írta meg „Jázon és Medea” című széphistóriáját. A török az 1543-44. évi hadjáratban elfoglalta a várat. Itt rendezték be a budai pasalik koppányi szandzsájkjának egyik központját, a török állandó katonaságot tartott benne. A vár környékét 1683-ban a Bécs alól menekülő Ali Musztafa csapatai felperzselték. A várat a XIV-XVII. században patkó alakban település övezte, amelyről egyes kutatók azt feltételezik, hogy Dombóvár település őse, a középkori Dombó, ahol templom is állt. Részletes régészeti kutatása 2015 tavaszán az önkormányzat megbízásából megkezdődött.

Az egyik falrészlet tetején korábban rendszeresen fészkelte és költött egy fehér gólya (*Ciconia ciconia*) pár.

A vár és környéke változatos, természetszerű benyomást keltő tájképi együttes, nagy kiterjedésű gyepekkel, cserjés és fás ligetekkel, a völgytalpból kiemelkedő terasz-szigeten álló várral.

4. Kis-Konda-patak völgye

Védetté nyilvánítás éve (jogszabály száma): 2004 (10/2004. önkormányzati rendelet)

Terület: 388,6 ha

Helyrajzi szám: 036/1, 036/2, 039/15, 039/16, 042/1, 042/2, 043, 046, 047, 048/1, 049, 051, 052, 053, 054, 058, 062, 063, 064, 065, 0121, 0122, 0124, 0125, 0132, 0133, 0134, 0146/2, 0148, 0158, 0161, 0162, 0163, 0164, 0166, 0169, 0170, 0171, 0173, 0174, 0175, 0176, 0187, 0188, 0189, 0190, 0191, 0192, 0193, 0194/2, 0199, 0200, 0201, 0204, 1977, 1979/1, 2046, 2047, 2049/1, 2049/2, 2162, 2169/3, 2169/4, 2873/6, 2873/9, 2873/10, 2875/2, 2876/1, 2876/2, 2877, 2878/6, 2889, 2892, 2893/1, 2893/2, 2894/5, 2913/1, 2913/2, 2913/3, 2914, 2915/1, 2915/2, 2915/3, 2916/1, 2916/2, 2917, 2918, 2919, 2921, 2922, 2923, 4641/2, 4647

GPS: N 46° 27,644' - E 18° 8,444' (a TT É-i pontja), N 46° 25,493' - E 18° 8,295' (Kiskondai-halastavak D-i gátja), N 46° 23,636' - E 18° 8,286' (belterületi szakasz súlyponti koordinátája), N 46° 22,582' - E 18° 8,695' (a TT D-i pontja)

Tulajdoni helyzet: állami tulajdon, önkormányzati tulajdon és magántulajdonosok

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A tőzgebányászat által létrehozott mélyedésekben, a Kis-Konda-patak felduzzasztásával létrehozott Tüskei-horgásztó és Kiskondai-halastavak környékének természetközeli állapotú vizes élőhelyei és vízparti ligetei számos ritka, védett faj számára biztosítanak élőhelyet és táplálkozóterületet. A vizes élőhelyi jellegből adódóan különösen kételtű- és hullófaunája értékes. Az emlősök közül kiemelkedő a vidra (*Lutra lutra*) előfordulása. A völgyben 1980 óta folyik madárgyűrűzés és vonuláskutatás, így a madárfaunára vonatkozóan részletes adatok állnak rendelkezésre. A megfigyelt fajok száma 204, amelyek között több ritka, védett madárfaj is előfordul. A kételtűek 16 hazai képviselőjéből 11 faj előfordulása bizonyított. Az ártéri ligetekben helyenként terebélyes, idős tölgyek őrzik az eredeti erdei társulások emlékét.

A patak völgy különleges természeti képződményei és egyben kultúrtörténeti emlékei a források, kutak, amelyek egykor fontos szerepet töltek be a völgy mentén elhelyezkedő mezőgazdasági területeken dolgozók ivóvízzel való ellátásában.

A patak menti természetközeli állapotú ligetek, gyepes – különböző jellegű tájak közötti összeköttetést teremtve – regionális szintű ökológiai folyosót képeznek.

A tavak és parti sávjaik a környező „agrársivatagban” üde látványt nyújtó változatos, természetszerű benyomást keltő tájképi együttesek.

4.1. Táblázat: Kis-Konda-patak völgyi fokozottan védett fajok:

	A) Fokozottan védett fajok	B) Eszmei érték
1.	Rétisas (<i>Haliaetus albicilla</i>)	1 000 000 Ft
2.	Barna kánya (<i>Milvus migrans</i>)	500 000 Ft
3.	Cigányréce (<i>Aythya nyroca</i>)	500 000 Ft
4.	Fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>)	500 000 Ft
5.	Halászsas (<i>Pandion haliaetus</i>)	500 000 Ft
6.	Haris (<i>Crex crex</i>)	500 000 Ft
7.	Kis csér (<i>Sterna albifrons</i>)	500 000 Ft
8.	Nagy póling (<i>Numenius arquata</i>)	500 000 Ft
9.	Vándorsólyom (<i>Falco peregrinus</i>)	500 000 Ft
10.	Gólyatöcs (<i>Himantopus himantopus</i>)	250 000 Ft
11.	Kis kócsag (<i>Egretta garzetta</i>)	250 000 Ft
12.	Kormos szerkő (<i>Chlidonias niger</i>)	250 000 Ft
13.	Nagy goda (<i>Limosa limosa</i>)	250 000 Ft
14.	Sárszalonka (<i>Gallinago gallinago</i>)	250 000 Ft
15.	Vörös gém (<i>Ardea purpurea</i>)	250 000 Ft
16.	Vidra (<i>Lutra lutra</i>)	250 000 Ft
17.	Bakcsó (<i>Nycticorax nycticorax</i>)	100 000 Ft
18.	Böjti réce (<i>Anas querquedula</i>)	100 000 Ft
19.	Bölgömbika (<i>Botaurus stellaris</i>)	100 000 Ft

20.	Fattyúszerkő (<i>Chlidonias hybrida</i>)	100 000 Ft
21.	Fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	100 000 Ft
22.	Füleskuvik (<i>Otus scops</i>)	100 000 Ft
23.	Gyöngybagoly (<i>Tyto alba</i>)	100 000 Ft
24.	Gyurgyalag (<i>Merops apiaster</i>)	100 000 Ft
25.	Kormos szerkő (<i>Chlidonias niger</i>)	100 000 Ft
26.	Kuvik (<i>Athene noctua</i>)	100 000 Ft
27.	Nagy fülemüle (<i>Luscinia luscinia</i>)	100 000 Ft
28.	Nagy kócsag (<i>Egretta alba</i>)	100 000 Ft
29.	Törpegém (<i>Ixobrychus minutus</i>)	100 000 Ft

4.2. Táblázat: Kis-Konda-patak völgyi védett fajok:

	A) Védett fajok	B) Eszmei érték
1.	Szegélyes vidrapók (<i>Dolomedes fimbriatus</i>)	5 000 Ft
2.	Kisasszony-szitakötő (<i>Calopteryx virgo</i>)	5 000 Ft
3.	Imádkozósáska (<i>Mantis religiosa</i>)	5 000 Ft
4.	Bőrfutrinka (<i>Carabus coriaceus</i>)	5 000 Ft
5.	Kis szarvasbogár (<i>Dorcus paralellipedus</i>)	5 000 Ft
6.	Nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>)	10 000 Ft
7.	Nagy hőscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>)	50 000 Ft
8.	Fecskefarkú lepke (<i>Papilio machaon</i>)	10 000 Ft
9.	Kardoslepke (<i>Iphiclides podalirius</i>)	10 000 Ft
10.	Atalantalepke (<i>Vanessa atalanta</i>)	5 000 Ft
11.	Nappali pávaszem (<i>Inachis io</i>)	5 000 Ft
12.	Nagy pávaszem (<i>Saturnia pyri</i>)	50 000 Ft
13.	Barna ásóbéka (<i>Pelobates fuscus</i>)	10 000 Ft
14.	Barna varangy (<i>Bufo bufo</i>)	10 000 Ft
15.	Zöld varangy (<i>Bufo viridis</i>)	10 000 Ft
16.	Erdei béka (<i>Rana dalmatina</i>)	10 000 Ft
17.	Kacagó béka (<i>Rana ridibunda</i>)	10 000 Ft
18.	Kecskebéka (<i>Rana esculenta</i>)	10 000 Ft
19.	Kis tavibéka (<i>Rana lessonae</i>)	10 000 Ft
20.	Zöld levelibéka (<i>Hyla arborea</i>)	10 000 Ft
21.	Vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)	10 000 Ft
22.	Pettyes göte (<i>Triturus vulgaris</i>)	10 000 Ft
23.	Közönséges tarajosgöte (<i>Triturus cristatus</i>)	50 000 Ft

24.	Fali gyík (<i>Podarcis muralis</i>)	25 000 Ft
25.	Fürge gyík (<i>Lacerta agilis</i>)	25 000 Ft
26.	Zöld gyík (<i>Lacerta viridis</i>)	25 000 Ft
27.	Kockás sikló (<i>Natrix tessellata</i>)	25 000 Ft
28.	Rézsikló (<i>Coronella austriaca</i>)	50 000 Ft
29.	Vízisikló (<i>Natrix natrix</i>)	25 000 Ft
30.	Mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>)	50 000 Ft
31.	Barna rétihéja (<i>Circus aeruginosus</i>)	50 000 Ft
32.	Barkóscinege (<i>Panurus biarmicus</i>)	50 000 Ft
33.	Berki tücsökmadár (<i>Locustella fluviatilis</i>)	50 000 Ft
34.	Billegető cankó (<i>Actitis hypoleucos</i>)	50 000 Ft
35.	Bíbic (<i>Vanellus vanellus</i>)	50 000 Ft
36.	Búbosbanka (<i>Upopo epops</i>)	50 000 Ft
37.	Búbos pacsirta (<i>Galerida cristata</i>)	50 000 Ft
38.	Búbos vöcsök (<i>Podiceps cristatus</i>)	50 000 Ft
39.	Csörgő réce (<i>Anas crecca</i>)	50 000 Ft
40.	Daru (<i>Grus grus</i>)	50 000 Ft
41.	Erdei fülesbagoly (<i>Asio otus</i>)	50 000 Ft
42.	Fekete harkály (<i>Dryocopus martius</i>)	50 000 Ft
43.	Függőcinege (<i>Remis pendulinus</i>)	50 000 Ft
44.	Fürj (<i>Coturnix coturnix</i>)	50 000 Ft
45.	Guvat (<i>Rallus aquaticus</i>)	50 000 Ft
46.	Hamvas küllő (<i>Picus canus</i>)	50 000 Ft
47.	Héja (<i>Accipiter gentilis</i>)	50 000 Ft
48.	Holló (<i>Corvus corax</i>)	50 000 Ft
49.	Jégmadár (<i>Alcedo atthis</i>)	50 000 Ft
50.	Kabasólyom (<i>Falco subbuteo</i>)	50 000 Ft
51.	Kakukk (<i>Cuculus canorus</i>)	50 000 Ft
52.	Kanalas réce (<i>Anas clypeata</i>)	50 000 Ft
53.	Karvaly (<i>Accipiter nisus</i>)	50 000 Ft
54.	Karvalyposzáta (<i>Sylvia nisoria</i>)	50 000 Ft
55.	Kerti poszáta (<i>Sylvia borin</i>)	50 000 Ft
56.	Kerti rozsdafarkú (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>)	50 000 Ft
57.	Kékes rétihéja (<i>Circus cyaneus</i>)	50 000 Ft
58.	Kis fakopáncs (<i>Dendrocopos minor</i>)	50 000 Ft
59.	Közép fakopáncs (<i>Dendrocopos médius</i>)	50 000 Ft
60.	Kis vöcsök (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	50 000 Ft

61.	Nagy örgébics (<i>Lanius excubitor</i>)	50 000 Ft
62.	Nádi tücsökmadár (<i>Locustella luscinioides</i>)	50 000 Ft
63.	Nyaktekerecs (<i>Jynx torquilla</i>)	50 000 Ft
64.	Réti tücsökmadár (<i>Locustella naevia</i>)	50 000 Ft
65.	Szürke gém (<i>Ardea cinerea</i>)	50 000 Ft
66.	Szürke légykapó (<i>Muscicapa striata</i>)	50 000 Ft
67.	Parti fecske (<i>Riparia riparia</i>)	50 000 Ft
68.	Pettyes vízicsibe (<i>Porsana porsana</i>)	50 000 Ft
69.	Vadgerle (<i>Streptopelia turtur</i>)	50 000 Ft
70.	Vetési varjú (<i>Corvus frugillegus</i>)	50 000 Ft
71.	Vörös vércse (<i>Falco tinnunculus</i>)	50 000 Ft
72.	Zöld küllő (<i>Picus viridis</i>)	50 000 Ft
73.	Balkáni fakopáncs (<i>Dendrocopos syriacus</i>)	25 000 Ft
74.	Barázdabillegető (<i>Motacilla alba</i>)	25 000 Ft
75.	Barátcinege (<i>Parus palustris</i>)	25 000 Ft
76.	Barátka (<i>Sylvia atricapilla</i>)	25 000 Ft
77.	Cigány csuk (<i>Saxicola torquata</i>)	25 000 Ft
78.	Citromsármány (<i>Emberiza citrinella</i>)	25 000 Ft
79.	Cserregő nádiposzáta (<i>Acrocephalus scirapeus</i>)	25 000 Ft
80.	Csilpcsalp füzike (<i>Phylloscopus collybita</i>)	25 000 Ft
81.	Csonttollú (<i>Bombicilla garrulus</i>)	25 000 Ft
82.	Csuszka (<i>Sitta europea</i>)	25 000 Ft
83.	Erdei pinty (<i>Fringilla coelebs</i>)	25 000 Ft
84.	Erdei szürkebegy (<i>Prunella modularis</i>)	25 000 Ft
85.	Énekes nádiposzáta (<i>Acrocephalus palustris</i>)	25 000 Ft
86.	Énekes rigó (<i>Turdus philomelos</i>)	25 000 Ft
87.	Egerészölyv (<i>Buteo buteo</i>)	25 000 Ft
88.	Fekete rigó (<i>Turdus merula</i>)	25 000 Ft
89.	Fenyőpinty (<i>Fringilla montifringilla</i>)	25 000 Ft
90.	Fenyőrigó (<i>Turdus pilaris</i>)	25 000 Ft
91.	Fenyőszajkó (<i>Nucifraga caryocatactes</i>)	25 000 Ft
92.	Fenyvescinege (<i>Patus ater</i>)	25 000 Ft
93.	Fitiszfüzike (<i>Phylloscopus trochilus</i>)	25 000 Ft
94.	Foltos nádiposzáta (<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>)	25 000 Ft
95.	Fülemüle (<i>Luscinia megarhynchos</i>)	25 000 Ft

96.	Fürj (<i>Coturnix coturnix</i>)	25 000 Ft
97.	Hantmadár (<i>Oenanthe oenanthe</i>)	25 000 Ft
98.	Házi rozsdafarkú (<i>Phoenicurus ochruros</i>)	25 000 Ft
99.	Hegyi fakusz (<i>Certhia familiaris</i>)	25 000 Ft
100.	Kék cinege (<i>Parus caeruleus</i>)	25 000 Ft
101.	Kis poszáta (<i>Sylvia curruca</i>)	25 000 Ft
102.	Kormos légykapó (<i>Ficedula hypoleuca</i>)	25 000 Ft
103.	Ökörszem (<i>Troglodytes troglodytes</i>)	25 000 Ft
104.	Örvös légykapó (<i>Ficedula albicollis</i>)	25 000 Ft
105.	Őszapó (<i>Aegithalos caudatus</i>)	25 000 Ft
106.	Meggyvágó (<i>C. coccothraustes</i>)	25 000 Ft
107.	Mezei poszáta (<i>Sylvia communis</i>)	25 000 Ft
108.	Nagy fakopáncs (<i>Dendrocopos major</i>)	25 000 Ft
109.	Nádi sármány (<i>Emberiza schoeniclus</i>)	25 000 Ft
110.	Nagy örgébics (<i>Lanius excubitor</i>)	25 000 Ft
111.	Nádirigó (<i>Acrocephalus arundinaceus</i>)	25 000 Ft
112.	Nádi tücsökmadár (<i>Locustella luscinioides</i>)	25 000 Ft
113.	Parti lile (<i>Charadrius dubius</i>)	25 000 Ft
114.	Rozsdás csuk (<i>Saxicola rubetra</i>)	25 000 Ft
115.	Rövidkarmú fakusz (<i>Certhia brachydactyla</i>)	25 000 Ft
116.	Réti tücsökmadár (<i>Locustella naevia</i>)	25 000 Ft
117.	Sarlósfejske (<i>Apus apus</i>)	25 000 Ft
118.	Sárga billegető (<i>Motallia flava</i>)	25 000 Ft
119.	Sárgafejű királyka (<i>Regulus regulus</i>)	25 000 Ft
120.	Sárgarigó (<i>Oriolus oriolus</i>)	25 000 Ft
121.	Sisegő füzike (<i>Phylloscopus sibilatrix</i>)	25 000 Ft
122.	Sordély (<i>Miliaria calandra</i>)	25 000 Ft
123.	Süvöltő (<i>Pyrrhula pyrrhula</i>)	25 000 Ft
124.	Tövisszúró gébics (<i>Lanius collurio</i>)	25 000 Ft
125.	Szécinege (<i>Parus major</i>)	25 000 Ft
126.	Vízityúk (<i>Gallinula chloropus</i>)	25 000 Ft
127.	Vörösbecgy (<i>Eritacus rubecula</i>)	25 000 Ft
128.	Erdei cickány (<i>Sorex araneus</i>)	25 000 Ft
129.	Mezei cickány (<i>Crocidura leucodon</i>)	25 000 Ft
130.	Keleti cickány (<i>Crocidura suaveolens</i>)	25 000 Ft
131.	Hermelin (<i>Mustela erminea</i>)	50 000 Ft

132.	Közönséges vízicickány (<i>Neomys fodiens</i>)	50 000 Ft
133.	Keleti sün (<i>Erinaceus concolor</i>)	25 000 Ft
134.	Mogyorós pele (<i>Muscardinus avellanarius</i>)	50 000 Ft
135.	Mókus (<i>Sciurus vulgaris</i>)	25 000 Ft
136.	Törpecickány (<i>Sorex minutus</i>)	25 000 Ft
137.	Törpe egér (<i>Micromys minutus</i>)	25 000 Ft
138.	Vakond (<i>Talpa europea</i>)	25 000 Ft

5. Bontovai-tó

Védetté nyilvánítás éve (jogszába száma): 2004 (10/2004. önkormányzati rendelet)

Terület: 18,3 ha

Helyrajzi szám: 012 (részben), 015 b, c, d, f, 019/6 a, b

GPS: N 46° 23,395' - E 18° 7,051' (a tó gátja)

Tulajdoni helyzet: magántulajdon és önkormányzati tulajdon (012)

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A tőzégbányászat által létrehozott mélyedésben, a Perekaci-árok vízfolyásának felduzzasztásával létrehozott halastó és környékének fás élőhelyei a környező „agrársivatagban” üde színteret jelentenek és egyben fajgazdag élővilág számára biztosítanak élőhelyet és táplálkozóterületet. A vizes élőhelyi jellegből adódóan különösen kételtű-, hüllő- és madárfaunája értékes. A védett természeti területen eddig megfigyelt madárfajok száma meghaladja a százat, amelynek közel a fele költ is a területen.

6. Nyerges-erdő és -horgásztó

Védetté nyilvánítás éve (jogszabály száma): 2004 (10/2004. önkormányzati rendelet)

Terület: 78,24 ha

Helyrajzi szám: 0395, 0396, 0398/1, 0399/7, 0399/8, 0399/10, 0399/11, 7901, 7902, 7903, 7904, 7905, 7906, 7907, 7908

GPS: N 46° 20,453' - E 18° 6,020' (Nyerges-erdő súlyponti koordináta), N 46° 20,698' - E 18° 6,228' (Nyergesi-horgásztó gátja)

Tulajdoni helyzet: magántulajdonosok és önkormányzati tulajdon (7901, 0399/7)

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

Nyerges-erdő: A környező mezőgazdasági területek között szigetszerűen megjelenő viszonylag nagy kiterjedésű, idős, természetközeli állapotú dombvidéki gyertyános-kocsányos tölgyes. Az erdő kiváló fészkelőterületet biztosít számos ritka, védett madárfaj számára, és denevérfaunája is jelentős. Az erdő aljnövényzetében ritka, védett növényfajok élnek.

Az erdő tőfelőli szélén álló, tömegarányaiban, díszítőelemeiben a Monarchia századfordulós fürdőépületeinek hangulatát idéző „svájci lak” (Csery-villa) és a kis Schréter ház értékes építészeti és látványelemek.

Feltételezhetően részben a mai erdő alatt vannak a középkori Nyerges-pusztai település maradványai, amelynek területét régészeti lelőhelyként tartják nyilván.

Nyergesi-horgásztó: A három tóból álló, mesterséges eredetű tó-együttes értékes vizes élőhely, ritka, védett állatfajok, például vízisikló (*Natrix natrix*) és mocsári teknős (*Emis orbicularis*) előfordulásával.

Az erdő és a horgásztó környéke változatos, természetszerű benyomást keltő tájképi együttes, nyílt vízfelülettel, a tóparton gyepes, ligetes területekkel, a tó D-i partján természetszerű erdővel, É-i partján hétvégi házakkal tarkított szőlőkkel.

6.1. Táblázat:

Nyerges erdő- és horgásztó környékén élő fokozottan védett fajok listája:		
	A) Fokozottan védett fajok	B) Eszmei érték
1.	Fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>)	500 000 Ft
2.	Sárszalonka (<i>Gallinago gallinago</i>)	250 000 Ft
3.	Vidra (<i>Lutra lutra</i>)	250 000 Ft
4.	Törpegém (<i>Ixobrychus minutus</i>)	100 000 Ft

6.2. Táblázat:		
Nyerges erdő- és horgásztó környékén élő védett fajok listája:		
	A) Védett fajok	B) Eszmei érték
1.	Kisasszony-szitakötő (<i>Calopteryx virgo</i>)	5 000 Ft
2.	Bőrfutrinka (<i>Carabus coriaceus</i>)	5 000 Ft
3.	Kis szarvasbogár (<i>Dorcus paralellipedus</i>)	5 000 Ft
4.	Nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>)	10 000 Ft
5.	Nagy hőscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>)	50 000 Ft
6.	Fecskefarkú lepke (<i>Papilio machaon</i>)	10 000 Ft
7.	Kardoslepke (<i>Iphiclides podalirius</i>)	10 000 Ft
8.	Nappali pávaszem (<i>Aglais io</i>)	5 000 Ft
9.	Barna varangy (<i>Bufo bufo</i>)	10 000 Ft
10.	Zöld varangy (<i>Bufo viridis</i>)	10 000 Ft
11.	Erdei béka (<i>Rana dalmatina</i>)	10 000 Ft
12.	Kacagó béka (<i>Rana ridibunda</i>)	10 000 Ft
13.	Kecskebéka (<i>Rana esculenta</i>)	10 000 Ft
14.	Kis tavibéka (<i>Rana lessonae</i>)	10 000 Ft
15.	Zöld levelibéka (<i>Hyla arborea</i>)	10 000 Ft
16.	Vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)	10 000 Ft
17.	Pettyes göte (<i>Triturus vulgaris</i>)	10 000 Ft
18.	Közönséges tarajosgöte (<i>Triturus cristatus</i>)	50 000 Ft
19.	Erdei sikló (<i>Elaphe longissima</i>)	50 000 Ft
20.	Lábatlan gyík (<i>Anguis fragilis</i>)	25 000 Ft
21.	Kockás sikló (<i>Natrix tessellata</i>)	25 000 Ft
22.	Rézsikló (<i>Coronella austriaca</i>)	50 000 Ft
23.	Vízisikló (<i>Natrix natrix</i>)	25 000 Ft
24.	Mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>)	50 000 Ft
25.	Berki tücsökmadár (<i>Locustella fluviatilis</i>)	50 000 Ft
26.	Billegető cankó (<i>Actitis hypoleucos</i>)	50 000 Ft
27.	Erdei fülesbagoly (<i>Asio otus</i>)	50 000 Ft

28.	Fekete harkály (<i>Dryocopus martius</i>)	50 000 Ft
29.	Guvat (<i>Rallus aquaticus</i>)	50 000 Ft
30.	Héja (<i>Accipiter gentilis</i>)	50 000 Ft
31.	Holló (<i>Corvus corax</i>)	50 000 Ft
32.	Jégmadár (<i>Alcedo atthis</i>)	50 000 Ft
33.	Kabasólyom (<i>Falco subbuteo</i>)	50 000 Ft
34.	Kakukk (<i>Cuculus canorus</i>)	50 000 Ft
35.	Karvaly (<i>Accipiter nisus</i>)	50 000 Ft
36.	Közép fakopáncs (<i>Dendrocopos médius</i>)	50 000 Ft
37.	Kis fakopáncs (<i>Dendrocopos minor</i>)	50 000 Ft
38.	Kis vöcsök (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	50 000 Ft
39.	Nyaktekercs (<i>Jynx torquilla</i>)	50 000 Ft
40.	Szürke gém (<i>Ardea cinerea</i>)	50 000 Ft
41.	Szürke légykapó (<i>Muscicapa striata</i>)	50 000 Ft
42.	Pettyes vízicsibe (<i>Porsana porsana</i>)	50 000 Ft
43.	Vadgerle (<i>Streptopelia turtur</i>)	50 000 Ft
44.	Vetési varjú (<i>Corvus frugillegus</i>)	50 000 Ft
45.	Zöld küllő (<i>Picus viridis</i>)	50 000 Ft
46.	Balkáni fakopáncs (<i>Dendrocopos syriacus</i>)	25 000 Ft
47.	Barázdabillegető (<i>Motacilla alba</i>)	25 000 Ft
48.	Barátcinege (<i>Parus palustris</i>)	25 000 Ft
49.	Barátka (<i>Sylvia atricapilla</i>)	25 000 Ft
50.	Citromsármány (<i>Emberiza citrinella</i>)	25 000 Ft
51.	Csilpcsalp füzike (<i>Phylloscopus collybita</i>)	25 000 Ft
52.	Csuszka (<i>Sitta europea</i>)	25 000 Ft
53.	Erdei pinty (<i>Fringilla coelebs</i>)	25 000 Ft
54.	Erdei szürkebegy (<i>Prunella modularis</i>)	25 000 Ft
55.	Énekes nádiposzáta (<i>Acrocephalus palustris</i>)	25 000 Ft
56.	Énekes rigó (<i>Turdus philomelos</i>)	25 000 Ft
57.	Egerészölyv (<i>Buteo buteo</i>)	25 000 Ft
58.	Fekete rigó (<i>Turdus merula</i>)	25 000 Ft
59.	Fenyőpinty (<i>Fringilla montifringilla</i>)	25 000 Ft
60.	Fenyőrigó (<i>Turdus pilaris</i>)	25 000 Ft
61.	Foltos nádiposzáta (<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>)	25 000 Ft
62.	Fülemüle (<i>Luscinia megarhynchos</i>)	25 000 Ft
63.	Kék cinege (<i>Parus caeruleus</i>)	25 000 Ft
64.	Kis poszáta (<i>Sylvia curruca</i>)	25 000 Ft
65.	Kormos légykapó (<i>Ficedula hypoleuca</i>)	25 000 Ft

66.	Ökörszem (<i>Troglodytes troglodytes</i>)	25 000 Ft
67.	Örvös légykapó (<i>Ficedula albicollis</i>)	25 000 Ft
68.	Őszapó (<i>Aegithalos caudatus</i>)	25 000 Ft
69.	Meggyvágó (<i>C. coccothraustes</i>)	25 000 Ft
70.	Nagy fakopáncs (<i>Dendrocopos major</i>)	25 000 Ft
71.	Nádirigó (<i>Acrocephalus arundinaceus</i>)	25 000 Ft
72.	Rövidkarmú fakusz (<i>Certhia brachydactyla</i>)	25 000 Ft
73.	Sárgarigó (<i>Oriolus oriolus</i>)	25 000 Ft
74.	Sisegő füziike (<i>Phylloscopus sibilatrix</i>)	25 000 Ft
75.	Tövisszűrő gébics (<i>Lanius collurio</i>)	25 000 Ft
76.	Szécinege (<i>Parus major</i>)	25 000 Ft
77.	Vízityúk (<i>Gallinula chloropus</i>)	25 000 Ft
78.	Vörösbegy (<i>Eritacus rubecula</i>)	25 000 Ft
79.	Hermelin (<i>Mustela erminea</i>)	50 000 Ft
80.	Közönséges vízicickány (<i>Neomys fodiens</i>)	50 000 Ft
81.	Vizi denevér (<i>Myotis daubentoni</i>)	50 000 Ft
82.	Mogyorós pele (<i>Muscardinus avellanarius</i>)	50 000 Ft
83.	Nagy pele (<i>Glis glis</i>)	50 000 Ft
84.	Erdei cickány (<i>Sorex araneus</i>)	25 000 Ft
85.	Mezei cickány (<i>Crocidura leucodon</i>)	25 000 Ft
86.	Keleti cickány (<i>Crocidura suaveolens</i>)	25 000 Ft
87.	Keleti sünn (<i>Erinaceus concolor</i>)	25 000 Ft
88.	Mókus (<i>Sciurus vulgaris</i>)	25 000 Ft
89.	Közönséges törpedenevér (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	25 000 Ft
90.	Vakond (<i>Talpa europea</i>)	25 000 Ft
91.	Törpecickány (<i>Sorex minutus</i>)	25 000 Ft
92.	Törpe egér (<i>Micromys minutus</i>)	25 000 Ft

7. Dombóvári „tűzlepkés-rétek”

Védetté nyilvánítás éve (jogszába száma): 2004 (10/2004. önkormányzati rendelet)

Terület: 187,45 ha

Helyrajzi szám: 0353/3, 0353/4, 0362/4, 0364/13, 0364/14, 0364/35, 0364/36, 0364/37, 0364/38, 0364/20, 0364/21, 0357/4, 0357/5, 0357/6, 0357/7, 0357/8, 0367

GPS: N 46° 21,901' - E 18° 06,892' (Dosztányi-berek – súlyponti koordináta), N 46° 22,041' - E 18° 5,633' (Szőlőhegyi-rét – súlyponti koordináta)

Tulajdoni helyzet: állami tulajdon és magántulajdonosok

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A Kapos-völgy alacsony fekvésű területeinek kiszáradó láprétjei számos ritka, védett faj élőhelye és táplálkozóterülete. Kiemelkedő jelentőségű az igen ritka havasi tűzlepke (*Palaeochrysope hiphothoe*) előfordulása. A faj territoriális viselkedésű, szűkebb élőhelyét ritkán hagyja el, így megőrzésének hatékony eszköze a területi védelem. A berek a jelentős dombóvári fehér gólya (*Ciconia ciconia*) állomány táplálkozóterülete, tavaszi vízborított állapotában a vonuló vízimadarak fontos pihenőhelye, táplálkozóterülete. Az 1980 óta folyó ornitológiai megfigyelések során már 165 madárfajt észleltek. A terület a Kapos menti regionális jelentőségű ökológiai folyosó része.

7.1. Táblázat: Dombóvári tűzlepkés réteken élő fokozottan védett fajok		
	A) Fokozottan védett fajok	B) Eszmei érték
1.	Nagy póling (<i>Numenius arquata</i>)	500 000 Ft
2.	Sárszalonka (<i>Gallinago gallinago</i>)	250 000 Ft
3.	Nagy goda (<i>Limosa limosa</i>)	250 000 Ft
4.	Vidra (<i>Lutra lutra</i>)	250 000 Ft
5.	Böjti réce (<i>Anas querquedula</i>)	100 000 Ft
6.	Fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	100 000 Ft
7.	Gyöngybagoly (<i>Tyto alba</i>)	100 000 Ft
8.	Gyurgyalag (<i>Merops apiaster</i>)	100 000 Ft
9.	Nagy fülemüle (<i>Luscinia luscinia</i>)	100 000 Ft
10.	Nagy kócsag (<i>Egretta alba</i>)	100 000 Ft

7.2. Táblázat: Dombóvári tűzlepkés réteken élő védett fajok		
	A) Védett fajok	B) Eszmei érték
1.	Folyami rák (<i>Astacus astacus</i>)	50 000 Ft
2.	Fecskefarkú lepke (<i>Papilio machaon</i>)	10 000 Ft
3.	Kardoslepke (<i>Iphiclides podalirius</i>)	10 000 Ft
4.	Imádkozósáska (<i>Mantis religiosa</i>)	5 000 Ft
5.	Bőrfutrinka (<i>Carabus coriaceus</i>)	5 000 Ft
6.	Kisasszony-szitakötő (<i>Calopteryx virgo</i>)	5000 Ft
7.	Havasi tűzlepke (<i>Palaeochrysopean hippothoe</i>)	5000 Ft
8.	Atalanta lepke (<i>Vanessa atalanta</i>)	5 000 Ft
9.	Nappali pávaszem (<i>Inachis io</i>)	5 000 Ft
10.	Közönséges tarajosgöte (<i>Triturus cristatus</i>)	50 000 Ft
11.	Barna varangy (<i>Bufo bufo</i>)	10 000 Ft
12.	Erdei béka (<i>Rana dalmatina</i>)	10 000 Ft
13.	Kecskebéka (<i>Rana esculenta</i>)	10 000 Ft
14.	Vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)	10 000 Ft
15.	Pettyes göte (<i>Triturus vulgaris</i>)	10 000 Ft
16.	Fürge gyík (<i>Lacerta agilis</i>)	25 000 Ft
17.	Vízisikló (<i>Natrix natrix</i>)	25 000 Ft
18.	Mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>)	50 000 Ft
19.	Barna rétihéja (<i>Circus aeruginosus</i>)	50 000 Ft
20.	Berki tücsökmadár (<i>Locustella fluviatilis</i>)	50 000 Ft
21.	Bíbic (<i>Vanellus vanellus</i>)	50 000 Ft
22.	Billegető cankó (<i>Actitis hypoleucos</i>)	50 000 Ft
23.	Búbosbanka (<i>Upopo epops</i>)	50 000 Ft
24.	Csörgő réce (<i>Anas crecca</i>)	50 000 Ft
25.	Daru (<i>Grus grus</i>)	50 000 Ft
26.	Erdei fülesbagoly (<i>Asio otus</i>)	50 000 Ft
27.	Fekete harkály (<i>Dryocopus martius</i>)	50 000 Ft
28.	Fürj (<i>Coturnix coturnix</i>)	50 000 Ft
29.	Guvat (<i>Rallus aquaticus</i>)	50 000 Ft
30.	Héja (<i>Accipiter gentilis</i>)	50 000 Ft
31.	Holló (<i>Corvus corax</i>)	50 000 Ft
32.	Jégmadár (<i>Alcedo atthis</i>)	50 000 Ft
33.	Kabasólyom (<i>Falco subbuteo</i>)	50 000 Ft
34.	Kanalas réce (<i>Anas clypeata</i>)	50 000 Ft
35.	Kakukk (<i>Cuculus canorus</i>)	50 000 Ft
36.	Karvaly (<i>Accipiter nisus</i>)	50 000 Ft

37.	Karvalyposzáta (<i>Sylvia nisoria</i>)	50 000 Ft
38.	Kékes rétihéja (<i>Circus cyaneus</i>)	50 000 Ft
39.	Kerti poszáta (<i>Sylvia borin</i>)	50 000 Ft
40.	Kerti rozsdafarkú (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>)	50 000 Ft
41.	Kis vöcsök (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	50 000 Ft
42.	Nagy örgébics (<i>Lanius excubitor</i>)	50 000 Ft
43.	Nyaktekerecs (<i>Jynx torquilla</i>)	50 000 Ft
44.	Réti tücsökmadár (<i>L. naevia</i>)	50 000 Ft
45.	Szürke gém (<i>Ardea cinerea</i>)	50 000 Ft
46.	Parti fecske (<i>Riparia riparia</i>)	50 000 Ft
47.	Pettyes vízicsibe (<i>Porsana porsana</i>)	50 000 Ft
48.	Vadgerle (<i>Streptopelia turtur</i>)	50 000 Ft
49.	Vetési varjú (<i>Corvus frugillegus</i>)	50 000 Ft
50.	Vörös vércse (<i>Falco tinnunculus</i>)	50 000 Ft
51.	Zöld küllő (<i>Picus viridis</i>)	50 000 Ft
52.	Balkáni fakopáncs (<i>Dendrocopos syriacus</i>)	25 000 Ft
53.	Barázdabillegető (<i>Motacilla alba</i>)	25 000 Ft
54.	Barátka (<i>Sylvia atricapilla</i>)	25 000 Ft
55.	Cigány csuk (<i>Saxicola torquata</i>)	25 000 Ft
56.	Citromsármány (<i>Emberiza citrinella</i>)	25 000 Ft
57.	Csilpcsalp füzike (<i>Phylloscopus collybita</i>)	25 000 Ft
58.	Erdei szürkebegy (<i>Prunella modularis</i>)	25 000 Ft
59.	Énekes nádiposzáta (<i>Acrocephalus palustris</i>)	25 000 Ft
60.	Énekes rigó (<i>Turdus philomelos</i>)	25 000 Ft
61.	Egerészölyv (<i>Buteo buteo</i>)	25 000 Ft
62.	Fekete rigó (<i>Turdus merula</i>)	25 000 Ft
63.	Fenyőpinty (<i>Fringilla montifringilla</i>)	25 000 Ft
64.	Fitiszfüzike (<i>Phylloscopus trochilus</i>)	25 000 Ft
65.	Foltos nádiposzáta (<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>)	25 000 Ft
66.	Fülemüle (<i>Luscinia megarhynchos</i>)	25 000 Ft
67.	Fürj (<i>Coturnix coturnix</i>)	25 000 Ft
68.	Hantmadár (<i>Oenanthe oenanthe</i>)	25 000 Ft
69.	Kis poszáta (<i>Sylvia curruca</i>)	25 000 Ft
70.	Kormos légykapó (<i>Ficedula hypoleuca</i>)	25 000 Ft
71.	Nagy fakopáncs (<i>Dendrocopos major</i>)	25 000 Ft
72.	Nádi sármány (<i>Emberiza schoeniclus</i>)	25 000 Ft
73.	Nagy örgébics (<i>Lanius excubitor</i>)	25 000 Ft
74.	Nádirigó (<i>Acrocephalus arundinaceus</i>)	25 000 Ft

75.	Parti lile (<i>Charadrius dubius</i>)	25 000 Ft
76.	Rozsdás csuk (<i>Saxicola rubetra</i>)	25 000 Ft
77.	Réti tücsökmadár (<i>Locustella naevia</i>)	25 000 Ft
78.	Sarlósfejsze (<i>Apus apus</i>)	25 000 Ft
79.	Sárga billegető (<i>Motallica flava</i>)	25 000 Ft
80.	Sárgarigó (<i>Oriolus oriolus</i>)	25 000 Ft
81.	Sisegő füziike (<i>Phylloscopus sibilatrix</i>)	25 000 Ft
82.	Sordély (<i>Miliaria calandra</i>)	25 000 Ft
83.	Tövisszűrő gébics (<i>Lanius collurio</i>)	25 000 Ft
84.	Szécinege (<i>Parus major</i>)	25 000 Ft
85.	Vízityúk (<i>Gallinula chloropus</i>)	25 000 Ft
86.	Vörösbegy (<i>Eritacus rubecula</i>)	25 000 Ft
87.	Közönséges vízcickány (<i>Neomys fodiens</i>)	50 000 Ft
88.	Csalitjáró pocok (<i>Microtus agrestis</i>)	25 000 Ft
89.	Erdei cickány (<i>Sorex araneus</i>)	25 000 Ft
90.	Mezei cickány (<i>Crocidura leucodon</i>)	25 000 Ft
91.	Keleti cickány (<i>Crocidura suaveolens</i>)	25 000 Ft
92.	Keleti sün (<i>Erinaceus concolor</i>)	25 000 Ft
93.	Vakond (<i>Talpa europea</i>)	25 000 Ft
94.	Törpecickány (<i>Sorex minutus</i>)	25 000 Ft
95.	Törpe egér (<i>Micromys minutus</i>)	25 000 Ft

8. Tüskei tölgyes maradványerdő

Védetté nyilvánítás éve (jogszába száma): 2004 (10/2004. önkormányzati rendelet)

Terület: 3,46 ha

Helyrajzi szám: 4587, 4588 (részben), 4589, 4577/1

GPS: N 46° 23,718' - E 18° 9,026' (súlyponti koordináta)

Tulajdoni helyzet: magántulajdon

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A síkvidéki cseres tölgyesek természetközeli állapotú maradványfoltja. A faállomány 50-100 éves, cserjeszintje sűrű. Az erdő kiváló madárélőhely.

9. Gunarasi parkerdő

Védetté nyilvánítás éve (jogszabály száma): 2007 (10/2004. önkormányzati rendelet; beiktatta a 11/2007.(II.22.) rendelet)

Területe: 9, 9680 ha

Helyrajzi szám: 4898

GPS: N 46° 24,165' - E 18° 9,568' (súlyponti koordináta)

Tulajdoni helyzet: magántulajdon (osztatlan közös tulajdon)

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A vegyes fajösszetételű (tölgy, gyertyán, hárs, nyír, platán, juhar, lucfenyő, erdei fenyő, feketefenyő, vörösfenyő, akác), 40-50 éves erdő a szovjet-magyar barátság emlékére ültetett egykori Komszomol-park helyén nőtt. A parkerdő rekreációs szerepe – Gunaras közeli elhelyezkedésének és a 2000-es évek elején benne kialakított nordic walking útvonalnak köszönhetően – kiemelkedő.

Az erdőben a védett fehér madársisak (*Cephalanthera damasonium*) kb. 600 egyedét számláló állománya él. Az erdő másik védett növényfaja a karcsú orbáncfű (*Hypericum elegans*). Kiváló madáréleshely, több védett madárfaj – például a közép és a nagy fakopáncs (*Dendrocopus medius* és *D. major*) közép és nagy tarkaharkály, a karvaly (*Accipiter nisus*) – élőhelye. A hüllők közül bizonyított a fürge gyík (*Lacerta agilis*), a lábatlan gyík vagy törékeny kuszma (*Anguis fragilis*) és a rézsikló (*Coronella austriaca*) előfordulása. A nyírfaiban gazdag területek két védett gombafaja a nyírfa-galambgomba (*Russula betularum*) és a halványuló galambgomba (*Russula pulchella*).

10. Béka-tói mocsár és égeres

Területe: 37 ha

Helyrajzi szám: 0319/b, c, d

GPS: N 46° 23,098' - E 18° 10,975' (nyílt élőhelyek – súlyponti koordináta); N 46° 23,375' - E 18° 10,861' (égeres – súlyponti koordináta)

Tulajdoni helyzet: magántulajdon

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A mozaikos megjelenésű vizes élőhely a jelentős dombóvári fehér gólya (*Ciconia ciconia*) állomány fontos táplálkozóterülete, madárvonuláskor – a szomszédos halastavakkal együtt – kiváló pihenő- és táplálkozóterület. A terület D-i része nyilvántartott régészeti lelőhely, ahol egy XVI-XVII. századi, Crna Gora környékéről származó iflák közösség temetőjét tárták fel. A területről bronzkori és római kori telepobjektumok is előkerültek. Az északi részén elhelyezkedő égeresben kócsagtelep van.

10.1. Táblázat: Béka-tói mocsár és égeres területén élő fokozottan védett fajok		
	A) Fokozottan védett fajok	B) Eszmei érték
1.	Fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>)	500 000 Ft
2.	Haris (<i>Crex crex</i>)	500 000 Ft
3.	Sárszalonka (<i>Gallinago gallinago</i>)	250 000 Ft
4.	Kis kócsag (<i>Egretta garzetta</i>)	250 000 Ft
5.	Bakcsó (<i>Nycticorax nycticorax</i>)	100 000 Ft
6.	Bölömbika (<i>Botaurus stellaris</i>)	100 000 Ft
7.	Fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	100 000 Ft
8.	Nagy kócsag (<i>Egretta alba</i>)	100 000 Ft

10.2. Táblázat: Béka-tói mocsár és égeres területén élő védett fajok		
	A) Védett fajok	B) Eszmei érték
1.	Kisasszony-szitakötő (<i>Calopteryx virgo</i>)	5 000 Ft
2.	Kecskebéka (<i>Rana esculenta</i>)	10 000 Ft
3.	Zöld levelibéka (<i>Hyla arborea</i>)	10 000 Ft
4.	Vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)	10 000 Ft
5.	Vízisikló (<i>Natrix natrix</i>)	25 000 Ft
6.	Mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>)	50 000 Ft
7.	Barna rétihéja (<i>Circus aeruginosus</i>)	50 000 Ft
8.	Berki tücsökmadár (<i>Locustella fluviatilis</i>)	50 000 Ft
9.	Bíbic (<i>Vanellus vanellus</i>)	50 000 Ft
10.	Billegető cankó (<i>Actitis hypoleucos</i>)	50 000 Ft
11.	Fürj (<i>Coturnix coturnix</i>)	50 000 Ft
12.	Kabasólyom (<i>Falco subbuteo</i>)	50 000 Ft
13.	Kékes rétihéja (<i>Circus cyaneus</i>)	50 000 Ft
14.	Nagy örgébics (<i>Lanius excubitor</i>)	50 000 Ft
15.	Nádi tücsökmadár (<i>Locustella luscinioides</i>)	50 000 Ft
16.	Réti tücsökmadár (<i>Locustella naevia</i>)	50 000 Ft
17.	Szürke gém (<i>Ardea cinerea</i>)	50 000 Ft
18.	Cigány csuk (<i>Saxicola torquata</i>)	25 000 Ft
19.	Énekes nádiposzáta (<i>Acrocephalus palustris</i>)	25 000 Ft
20.	Egerészölyv (<i>Buteo buteo</i>)	25 000 Ft

21.	Fekete rigó (<i>Turdus merula</i>)	25 000 Ft
22.	Foltos nádiposzáta (<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>)	25 000 Ft
23.	Nagy örgébics (<i>Lanius excubitor</i>)	25 000 Ft
24.	Nádirigó (<i>Acrocephalus arundinaceus</i>)	25 000 Ft
25.	Nádi tücsökmadár (<i>Locustella luscinioides</i>)	25 000 Ft
26.	Parti lile (<i>Charadrius dubius</i>)	25 000 Ft
27.	Réti tücsökmadár (<i>Locustella naevia</i>)	25 000 Ft
28.	Tövisszűrő gébics (<i>Lanius collurio</i>)	25 000 Ft
29.	Szécinege (<i>Parus major</i>)	25 000 Ft
30.	Hermelin (<i>Mustela erminea</i>)	50 000 Ft
31.	Közönséges vízcickány (<i>Neomys fodiens</i>)	50 000 Ft
32.	Erdei cickány (<i>Sorex araneus</i>)	25 000 Ft
33.	Törpecickány (<i>Sorex minutus</i>)	25 000 Ft
34.	Törpe egér (<i>Micromys minutus</i>)	25 000 Ft

11. Banya-völgyi tölgyes

Területe: 1 ha

Helyrajzi szám: 0215/2 (részben), 0218 (részben), 0220/4 (részben)

GPS: N 46° 25,336' - E 18° 10,149' (ÉNy), N 46° 25,414' - E 18° 10,063' (ÉK), N 46° 25,283' - E 18° 10,100' (DNy), N 46° 25,288' - E 18° 10,117' (DK) (sarokpont koordináták)

Tulajdoni helyzet: állami tulajdon (0215/2, 0218) és magántulajdon (0220/4)

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A Nagy-Konda-patakot keskeny sávban kísérő természetszerű erdő. Az idős, nagyméretű kocsányos tölgyek közé több idős mezei juhar is vegyül. Az egyik nagyméretű kocsányos tölgyön fokozottan védett rétisas (*Haliaeetus albicilla*) fészkel és költ.

12. Mágocsi úti tölgyes

Területe: 0,45 ha

Helyrajzi szám: 0322/29 (részben)

GPS: N 46° 22,907' - E 18° 11,028' (súlyponti koordináta)

Tulajdoni helyzet: magántulajdon

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A kicsiny természetszerű élőhelyen idős, nagyméretű kocsányos tölgyek fordulnak elő.

13. Bontovai erdő

Területe: 7,55 ha

Helyrajzi szám: 013/1 (részben)

GPS: N 46° 24,690' - E 18° 6,579' (ÉNy), N 46° 24,705' - E 18° 6,643' (ÉK), N 46° 24,274' - E 18° 6,630' (DNy), N 46° 24,281' - E 18° 6,736' (DK) (sarokpont koordináták)

Tulajdoni helyzet: magántulajdon

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

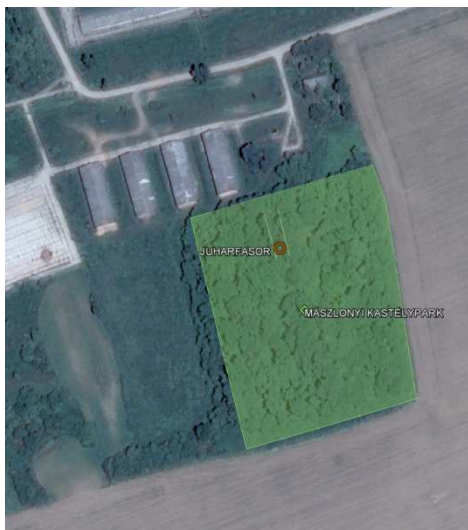
A Perekaci-árok vízfolyása mentén elhelyezkedő, vegyes fajösszetételű (kocsánytalan tölgy, magas kőris, fekete dió stb.), egykor feltehetően mezővédő erdősávként ültetett erdő. Az erdőben fokozottan védett rétisas (*Haliaeetus albicilla*) és védett holló (*Corvus corax*) fészkel.

14. Mászlonyi kastélypark

Területe: 2,33 ha

Helyrajzi szám: 6114/1, 2

GPS: N 46° 25,331' - E 18° 6,729' (súlyponti koordináta), N 46° 25,358' - E 18° 6,713' (juharfasor)

Tulajdoni helyzet: magántulajdon (6114/1) és állami tulajdon (6114/2)

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

A Dőry család egykori kastélyát körbevevő park maradványa. A ma zárt erdő benyomását keltő területen még megtalálhatók az egykori park idős faegyedei (pl. a kastély mellett álló lucfenyő, vadgesztenyék, feketediók), helyenként a kert kompozíciós elemei (pl. a kastélyhoz vezető juhar fasor) is felismerhetők.

15. Gunarasi agyagbánya partifecske költőtelepe

Területe: 0,02 ha

Helyrajzi szám: 0295/5 (részben)

GPS: N 46° 24,481' - E 18° 10,557'

Tulajdoni helyzet: magántulajdon

Természetvédelmi jelentőség rövid bemutatása:

Az anyagkitermelés után hátrahagyott, később mesterségesen kialakított löszfalban partifecske (*Riparia riparia*) költőtelep van.

16. Fasorok, facsoportok, faegyedek

---

(1) Hunyadi téri fák, fasorok

Hely: Hunyadi tér - Hrsz.: 782/4, 51/7

GPS: N 46° 22,537' - E 18° 7,710' (DK), N 46° 22,576' - E 18° 7,688' (DNy), N 46° 22,686' - E 18° 7,743' (ÉK), N 46° 22,679' - E 18° 7,704' (ÉNy)

Fafaj: juhar (47 db), platán (46 db), japánakác (20 db), hárs (8 db), kőris (1 db)

- Jellemzés:* páros oldal: hármás fasor (platán és juhar)
 páratlan oldal: kettős fasor (vegyes)
 jellemző magasság = 12-20 m, jellemző törzskerület: juhar – 150-210 cm; platán: 320-400 cm; japánakác – 170-190 cm
- Jelentőség:* a Hamulyák Mihály által a XX. század elején megalkotott „Eszterházy sétatér” településképi, kultúrtörténeti és dendrológiai értéket képvisel

(2) Arany János téri fák

- Hely:* Arany János tér – Hrsz.: 222
- GPS:* N 46° 22,248' - E 18° 7,602' (súlyponti koordináta)
- Fafajok:* hárs (3 db), kőris (3 db), juhar (5 db), vadgesztenye (5 db)
- Jellemzés:* jellemző magasság = 9-15 m, jellemző törzskerület: hárs – 320-340 cm; kőris – 240-260 cm; vadgesztenye: 220-240 cm
- Jelentőség:* településképi, kultúrtörténeti, dendrológiai

(3) Ady Endre utcai vadgesztenye fasor

- Hely:* Ady Endre utca – Hrsz.: 605
- GPS:* N 46° 22,784' - E 18° 7,720' (a fasor K-i vége),
 N 46° 22,615' - E 18° 7,265' (a fasor Ny-i vége)
- Fafaj:* vadgesztenye (109 db)
- Jellemzés:* kétoldali fasor; jellemző magasság = 6-12 m, jellemző törzskerület: 210-240 cm
- Jelentőség:* településképi

(4) Horvay János utcai gömbkőris fasor

- Hely:* Horvay János utca – Hrsz.: 3411/5
- GPS:* N 46° 23,329' - E 18° 9,686' (a fasor K-i vége),
 N 46° 23,136' - E 18° 8,615' (a fasor Ny-i vége)
- Fafaj:* gömbkőris (106 db)
- Jellemzés:* egyoldali fasor; jellemző magasság= 7 m, jellemző törzskerület: 180-220 cm
- Jelentőség:* településképi

(5) Fő utcai juhar fasor

- Hely:* Fő utca (Fő utca 91. → Petőfi tér) – Hrsz.: 3368
- GPS:* N 46° 23,087' - E 18° 9,501' (a fasor K-i vége),
 N 46° 23,020' - E 18° 9,141' (a fasor Ny-i vége)
- Fafaj:* juhar (36 db), vadgesztenye (6 db)
- Jellemzés:* egyoldali fasor; jellemző magasság= 12 m, jellemző törzskerület: 170-230 cm

Jelentőség: településképi, dendrológiai

(6) Dóry platán

Hely: Bajcsy-Zsilinszky utca 24. (az egykori Dóry kastély mellett) – Hrsz.: 1964

GPS: N 46° 22,501' - E 18° 8,361'

Fafaj: platán

Jellemzés: magasság= 25 m, törzskerület: 510 cm

Jelentőség: dendrológiai, kultúrtörténeti; az egykori Dóry kastély körüli park maradványa; valószínűleg ez a példány a város legöregebb platánja

(7) Szabadság utcai borostyános platán

Hely: Szabadság utca 4. (Roma Közösségi Ház, belső udvar) - Hrsz.: 782/4

GPS: N 46° 22,316' - E 18° 7,639'

Fafaj: platán

Jellemzés: magasság= 20 m, törzskerület: 455 cm

Jelentőség: dendrológiai

(8) Szabadság utcai többtörzsű platán

Hely: Szabadság utca 6. (Platán Otthon, Egyesített Szociális Intézmény, belső udvar) – Hrsz.: 782/4

GPS: N 46° 22,335' - E 18° 7,652'

Fafaj: platán

Jellemzés: magasság= 22 m, törzskerület: 488 cm

Jelentőség: dendrológiai

(9) Szabadság utcai „Pinokkió” platán

Hely: Szabadság utca 8. (Biztos Kezdet Gyermekház, belső udvar) – Hrsz.: 782/4

GPS: N 46° 22,355' - E 18° 7,651'

Fafaj: platán

Jellemzés: magasság= 20 m, törzskerület: 445 cm

Jelentőség: dendrológiai

(10) Helytörténeti Múzeum kertjének idős fái

Hely: Szabadság utca 16. (Helytörténeti Múzeum, hátsó kert) – Hrsz.: 7/2

GPS: N 46° 22,469' - E 18° 7,625'

Fafaj: platán

Jellemzés: magasság= 25 m, törzskerület: 419 cm

Jelentőség: dendrológiai, településképi, kultúrtörténeti; az egykori Szolgabírói-lak körüli park maradványa

Hely: Szabadság utca 16. (Helytörténeti Múzeum, hátsó kert)

GPS: N 46° 22,479' - E 18° 7,627'

Fafaj: hárs

Jellemzés: magasság= 22 m, törzskerület: 342 cm

Jelentőség: dendrológiai, településképi, kultúrtörténeti; az egykori Szolgabírói-lak körüli park maradványa

Hely: Szabadság utca 16. (Helytörténeti Múzeum, előkert)

GPS: N 46° 22,484' - E 18° 7,657'

Fafaj: fekete dió

Jellemzés: magasság= 18 m, törzskerület: 397 cm

Jelentőség: dendrológiai, településképi, kultúrtörténeti; az egykori Szolgabírói-lak körüli park maradványa, így kultúrtörténeti szempontból is jelentős

(11) Szent Flórián-szobor vadgesztenyéi

Hely: Erzsébet utca 48. (Szent Flórián szobra) – Hrsz.: 267

GPS: N 46° 22,470' - E 18° 7,379'

Fafaj: vadgesztenye (2 db)

Jellemzés: magasság= 14-14m, törzskerület: 210 és 180 cm

Jelentőség: településképi

(12) Teleki utcai fehér nyár

Hely: Teleki utca 8-10. – Hrsz.: 472/7

GPS: N 46° 22,875' - E 18° 7,717'

Fafaj: fehér nyár

Jellemzés: magasság= 18 m, törzskerület: 390 cm

Jelentőség: településképi

(13) Hunyadi téri facsoport

Hely: a Hunyadi téri üzletközpont előtti teresedés

GPS: N 46° 22,753' - E 18° 7,700' (súlyponti koordináta)

Fafaj: vadgesztenye (5 db) és platán (2 db)

Jellemzés: jellemző magasság= 18-20 m, jellemző törzskerület: 180-220 cm

Jelentőség: dendrológiai, településképi

(14) Árpád utcai gömbkőris fasor

Hely: Árpád utca

GPS: N 46° 23,167' - E 18° 7,989' (a fasor É-i vége)

N 46° 22,861' - E 18° 7,815' (a fasor D-i vége)
Fafaj: gömbkőris (112 db)
Jellemzés: kétoldali fasor
 jellemző magasság = 7-8 m, jellemző törzskerület: 170-210 cm
Jelentőség: településképi

(15) Óvodakerti vadgesztenye

Hely: Erzsébet utca 29.
GPS: N 46° 22,422' - E 18° 7,454'
Fafaj: vadgesztenye
Jellemzés: magasság= 15 m, törzskerület: 362 cm
Jelentőség: településképi

(16) Hóvirág utcai mocsárciprus

Hely: Kertváros, Hóvirág utca
GPS: N 46° 23,049' - E 18° 7,532'
Fafaj: mocsárciprus (*Taxodium distichum*)
Jellemzés: magasság = 9 m, törzskerület: 187 cm
Jelentőség: dendrológiai és településképi
Megjegyzés: helyi szintű védelemre javasolt

(17) Hunyadi téri oszlopos gyertyán

Hely: Hunyadi tér, a Tinódi Lantos Sebestyén szobor mellett
GPS: N 46° 22,658' - E 18° 7,753'
Fafaj: oszlopos gyertyán (*Carpinus betulus* `Fastigiata`)
Jellemzés: magasság= 5,5 m, törzskerület: 42 cm
Jelentőség: dendrológiai és településképi

2. melléklet a ___/2015. (____.____) önkormányzati rendelethez

Természetvédelmi kezelési irányelvek

1. Szigeterdő

---

1. A kezelési munkálatok során külön kell kezelni a parkot és a természetszerű erdőrészt.
2. A parkban rendszeresen el kell végezni a fenntartási, ápolási munkálatokat. Faegyedeket kivágni csak élet- és balesetvédelmi okok alapján lehet.
3. A funkcionális és esztétikai érték növelése érdekében a park rekonstrukciója javasolt, amelyet kertépítészeti terv alapján szükséges végrehajtani.
4. A természetszerű erdőrészben a fákat a biológiai kor végső határáig fenn kell tartani, a cserjeszint újbóli kialakulását honos cserjefajok ültetésével elő kell segíteni, az avart nem kell eltávolítani. Szükség szerint gondoskodni kell az elhalt egyedek pótlásáról, amely csak a környéken őshonos fajokkal történhet.
5. A madarak és denevérek megtelepedését, szaporodását továbbra is mesterséges odúk kihelyezésével javasolt segíteni.
6. A jelenleg külön álló szobrokat eredeti állapotban, egységes szoborcsoportként javasolt visszaállítani.
7. A természetvédelmi örnek a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel az illegális hulladéklerakásra és a szemetelésre. Az örneknek felügyelni kell a területen folyó parkfenntartási, faápolási munkálatokat is.
8. A park bejáratainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

2. Gólyavár

---

1. A romok láthatóságának biztosítása érdekében a területen rendszeresen cserjeirtást szükséges végezni.
2. Javasolt a terület régészeti feltárásának folytatása.
3. Rövid távon környezetrendezés, hosszú távon a vár rekonstrukciója javasolt. A hely szellemiségét és esztétikai megjelenését rontó lakóterületet – a tulajdonos kártalanításával – javasolt felszámolni.
4. Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
5. A természetvédelmi örnek felügyelni kell a fenntartási, kezelési munkálatokat, valamint a régészeti feltárást.
6. A terület 611. számú út felőli bejáratánál helyi védettséget jelző táblát szükséges elhelyezni.

3. Kis-Konda-patak völgye

---

1. A védett természeti területre vonatkozó természetvédelmi kezelési előírásokat és szabályokat „A Kis-Konda-patak völgye természetvédelmi terület kezelési terve 2008-2017” című dokumentum tartalmazza.

4. Bontovai-tó

---

1. A tópart akácainak helyén honos fűz- és nyárfajokból álló puhafa ligeteket, helyenként égerligeteket szükséges létrehozni. Az akác irtása során – a tó közelsége és a felszínközeli talajvíz miatt – előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
2. Törekedni kell az egyéb gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
3. A horgásztó partján az elmúlt évek során létesített, esztétikailag kifogásolható minőségű létesítményeket (épületek, stégek stb.) olyan környezetarchitektúra elemekkel javasolt helyettesíteni, amelyek elhelyezkedésükkel, léptékükben, anyaghasználatukban és formavilágukban a táj karakteréhez alkalmazkodnak. A jövőben csak ily módon tájbaillesztett művi elemek elhelyezése engedélyezhető.
4. A horgásztó leengedési időpontjának meghatározásánál figyelembe kell venni a kétéltűek és az egyéb vízhez kötődő élőlények szaporodási ciklusát.
5. A természetvédelmi örnek a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel a horgászok szemetelésére és a tavak leeresztésére. Az öröknek felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkálatokat is.
6. A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

5. Nyerges-erdő és -horgásztó

---

1. Az erdőben természetközeli erdőgazdálkodást szükséges folytatni. A fákat a biológiai kor végső határáig fenn kell tartani. Faegyedeket kivágni csak élet- és balesetvédelmi okok alapján lehet. Szükség szerint gondoskodni kell az elhalt egyedek pótlásáról, amely csak a környéken őshonos fajokkal történhet.
2. A hazánkban nem honos fafajokból álló ültetvények, elakácosodott erdőrészek helyén természetszerű erdőket, gyertyános-tölgyeseket és cseres tölgyeseket szükséges létrehozni.
3. Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.

4. A tóparti sávban parkosítás és egységes stílusú környezetarchitektúra elemek elhelyezése javasolt. A horgászto partján az elmúlt évek során létesített, esztétikailag kifogásolható minőségű létesítményeket (hidak, stégek stb.) olyan környezetarchitektúra elemekkel javasolt helyettesíteni, amelyek elhelyezkedésükkel, léptékükben, anyaghasználatukban és formavilágukban a táj karakteréhez alkalmazkodnak. A jövőben csak ily módon tájbaillesztett művi elemek elhelyezése engedélyezhető.
5. A tavak esetleges leengedési időpontjának meghatározásánál figyelembe kell venni a kételtűek szaporodási ciklusát.
6. A természetvédelmi örnek a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel az illegális hulladéklerakásra, a horgászok szemetelésére és a tavak leeresztésére. Az öröknek felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkálatokat is.
7. A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

6. Dombóvári „tűzlepkés-rétek”

---

1. A gyepterületeket extenzív módon, rendszeres, megfelelő időben (a védett állatfajok, elsősorban a havasi tűzlepké életritmusához igazítva) és módon (a földön fészkelő madarak előzetes riasztásával, fészekaljuk körbekaszálásával stb.) elvégzett kaszálással, esetleg legeltetéssel szükséges fenntartani.
2. A füves és vizes élőhelyeken erdősítés, fásítás tilos.
3. Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
4. A természetvédelmi örnek a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel az illegális hulladéklerakásra. Az öröknek felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkálatokat is.
5. A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

7. Tüskei tölgyes maradványerdő

---

1. Az erdőben természetszerű erdőgazdálkodást szükséges folytatni.
2. A területet szabdaló feltáróutakat fel kell számolni.
3. Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
4. A madarak és denevérek megtelepedését, szaporodását továbbra is mesterséges odúk kihelyezésével javasolt segíteni.

5. A természetvédelmi őrnek a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel az illegális hulladéklerakásra. Az őrneknek felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkálatokat is.
6. A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

8. Gunarasi parkerdő

---

1. Az erdőben új feltáróutat létesíteni tilos.
2. Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
3. A madarak és denevérek megtelepedését, szaporodását továbbra is mesterséges odúk kihelyezésével javasolt segíteni.
4. A természetvédelmi őrnek a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel a szemetelésre és az illegális hulladéklerakásra. Az őrnek felügyelni kell a területen folyó erdőfenntartási és természetvédelmi kezelési munkálatokat.
5. A terület fő belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

9. Béka-tói mocsár és égeres

---

1. Az erdőben természetszerű erdőgazdálkodást szükséges folytatni.
2. Az erdőben új feltáróutat létesíteni tilos.
3. A gyepterületeket extenzív módon, rendszeres, megfelelő időben (a védett állatfajok életritmusához igazítva) és módon (a földön fészkelő madarak előzetes riasztásával, fészkaljuk körbekaszálásával stb.) elvégzett kaszálással, esetleg legeltetéssel szükséges fenntartani.
4. A füves és vizes élőhelyeken erdősítés, fásítás tilos.
5. Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
6. A természetvédelmi őrnek a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel a fokozottan védett és védett madárfajok fészkeire, illetve a fiókák nevelési időszakára. A természetvédelmi őrnek felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkálatokat is.
7. A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

10. Banya-völgyi tölgyes

---

1. Az erdőben természetszerű erdőgazdálkodást szükséges folytatni. A hazánkban honos fajok egyedeit a biológiai kor végső határáig fenn kell tartani.
2. Az erdőben új feltáróutat létesíteni tilos.
3. Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
4. A természetvédelmi őrnekek a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel a fokozottan védett és védett madárfajok fészkeire, illetve a fiókák nevelési időszakára. A természetvédelmi őrnekek felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkálatokat is.
5. A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

11. Mágocsi úti tölgyes

---

1. Az erdőben természetszerű erdőgazdálkodást szükséges folytatni. A hazánkban honos fajok egyedeit a biológiai kor végső határáig fenn kell tartani.
2. Az erdőben új feltáróutat létesíteni tilos.
3. Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
4. A természetvédelmi őrnekek a területet rendszeresen ellenőrizni kell. A természetvédelmi őrnekek felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkálatokat is.
5. A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

12. Bontovai erdő

---

1. Az erdőben természetszerű erdőgazdálkodást szükséges folytatni.
2. Az erdőben új feltáróutat létesíteni tilos.
3. Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
4. A természetvédelmi őrnekek a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel a fokozottan védett és védett madárfajok fészkeire, illetve a fiókák nevelési időszakára. A természetvédelmi őrnekek felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkálatokat is.
5. A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

13. Mászlonyi kastélypark

---

1. Az erdőben természetszerű erdőgazdálkodást szükséges folytatni. Az egykori park megmaradt idős egyedeit a biológiai kor végső határáig fenn kell tartani.
2. Az erdőben új feltáróutat létesíteni tilos.
3. Törekedni kell a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.
4. Javasolt megteremteni a park részleges rekonstrukciójának és hozzá kapcsolódóan a bemutatási infrastruktúra megteremtésének feltételeit.
5. A természetvédelmi őrnök a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel az illegális hulladéklerakásra és a falopásra. A természetvédelmi őrnök felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkálatokat is.
6. A terület főbb belépési pontjainál helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

14. Gunarasi partifecske költőtelep

---

1. A madarak megtelepedését szükség szerinti rendszerességgel és módon elvégzett természetvédelmi célú partalakítással és egyéb munkálatokkal javasolt elősegíteni.
2. A fészektelep megőrzése érdekében – a vadászati előírások betartása mellett – szükség szerint támogatandó a károsító állatok kilövése.
3. A természetvédelmi őrnök a területet rendszeresen ellenőrizni kell, különös figyelemmel a madarak zavarására. A természetvédelmi őrnök felügyelni kell a területen folyó fenntartási és természetvédelmi kezelési munkálatokat is.
4. A terület főbb belépési pontjánál helyi védettséget jelző táblát szükséges elhelyezni.

15. Fasorok, facsoportok, faegyedek

---

1. A fákat a biológiai kor végső határáig fenn kell tartani, egyedeket kivágni csak élet- és balesetvédelmi okok alapján lehet. Gondoskodni kell az elhalt egyedek pótlásáról, amely csak az adott fasorra, facsoportra jellemző fajjal, fajokkal történhet.
2. Rendszeresen el kell végezni a fenntartási, ápolási munkálatokat. A vadgesztenyefák esetében az aknázómoly irtását vegyszeres úton és a lehullott lomblevelek rendszeres összegyűjtésével, eltávolításával szükséges megoldani. A platánokat a csipkés platánpoloska kártétele ellen permetezni szükséges. A gépi

permetezés mellett az érintett faegyedeknél kézi permetezést szükséges alkalmazni. Az elvégzett munkálatokról éves rendszerességgel beszámolót kell készíteni.

3. A természetvédelmi őrnök felügyelni kell a fenntartási, ápolási munkálatokat.
4. A fasorok végein, a faegyedek mellett helyi védettséget jelző táblákat szükséges elhelyezni.

3. melléklet a __/2015. (____.____) önkormányzati rendelethez

Helyi természeti védetté nyilvánítás feloldása

1. Gunarasi tölgyes maradványerdő

Helyrajzi szám: 0290/1. hrsz.
Tulajdoni helyzet: magántulajdon
Terület: 0,8534 ha
Helyi védett természeti területté nyilvánítás éve: 2004.

A természeti terület helyi védettségének fenntartását természetvédelmi szempontok a továbbiakban nem indokolják, tekintettel arra, hogy az erdőt tarvágással letermelték, így a korábbi értékes élőhely megszűnt.

A védettség feloldásának időpontja: (a rendelet hatályba lépésének napja)

2. Gunarasi úti szelídgesztenyés

Helyrajzi szám: 4571/3. hrsz.
Tulajdoni helyzet: Vízmű terület – MOL bázis
Terület:
Helyi védett természeti területté nyilvánítás éve: 2004.

A természeti terület helyi védettségének fenntartását természetvédelmi szempontok a továbbiakban nem indokolják, tekintettel arra, hogy a korábban védetté nyilvánított példányok nagyobb része kiszáradt, elpusztult, csak néhány sarjról újuló, fiatal példány van.

A védettség feloldásának időpontja: (a rendelet hatályba lépésének napja)